

Helhetlig planlegging av undervisning fra A til Å

NKUL2017

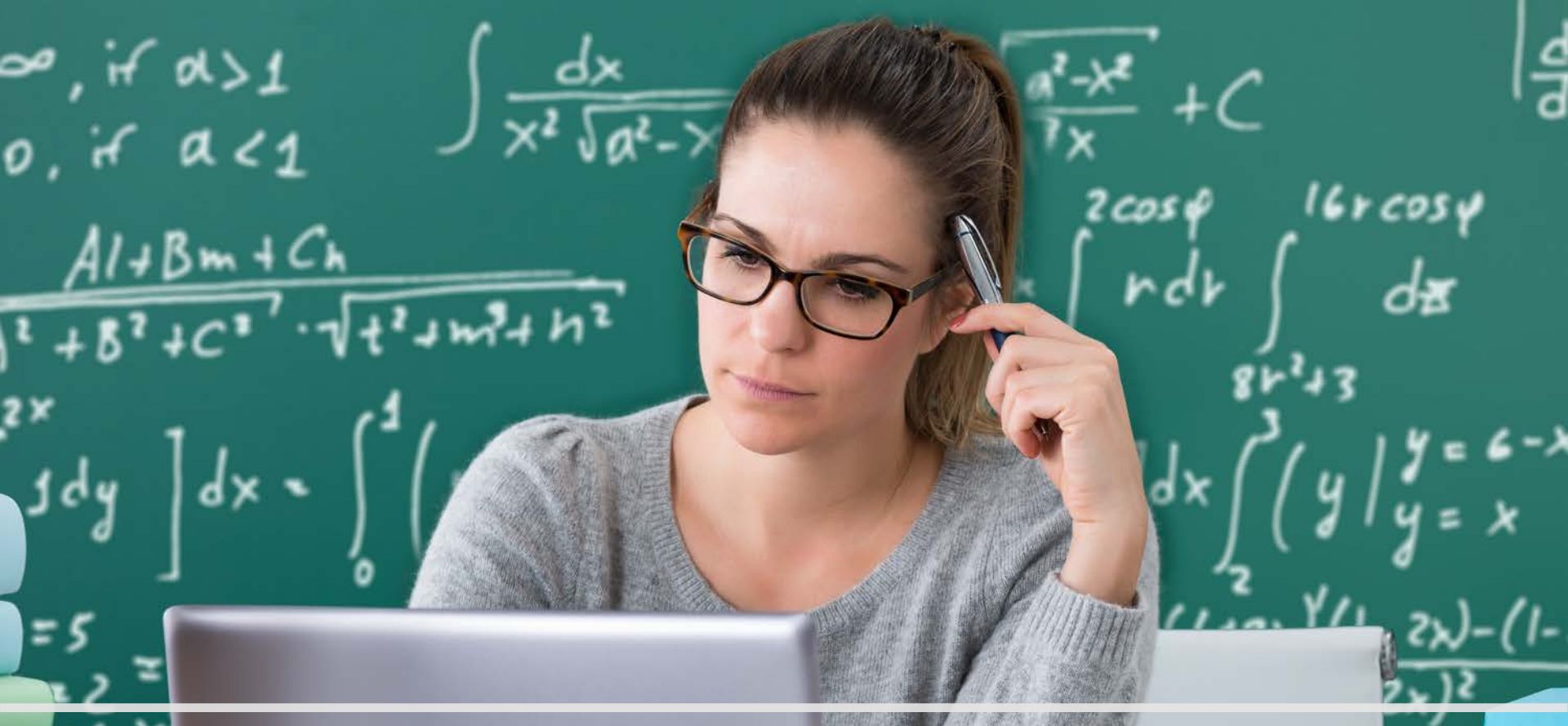
Mål med sesjonen

- Å vise lærere at, og hvordan, teknologien skal effektivisere arbeid og støtte undervisning gjennom å vise konkret eksempel knyttet til et fag og kompetansemål.
- Dette betyr at læreren får se hva læreren selv trenger å kunne; grunnleggende digitale ferdigheter, velge ut digitale fagressurser (andre ressurser satt inn i læringskontekst), analysere data for å sjekke om man går i retning av målet eller om man må endre undervisning (kartlegging elever), vurdering for læring med teknologibruk (eks raske tilbakemeldinger gjennom test/kartlegging, videoretting eller kommentarer i arbeid), rapporteringer og oversikter

Hensikten med å bruke teknologi i skolen (for læreren)

- Effektivisere planlegging, gjennomføre og evaluere undervisning -> frigjøre tid, bedre oversikt
- Støtte undervisning -> bedre læringsutbytte for elevene
- Det som må til er altså en integrasjon av teknologi og pedagogikk

Planleggingsfasen

Planlegging er mer enn halve jobben!

Hva skal elevene lære?

- Faglig innhold tolket fra kompetansemål i fag
- Fagovergripende emner (f.eks. bærekraft, livsmestring)
- Grunnleggende ferdigheter (lese, skrive, regne, uttrykke seg muntlig, digitale ferdigheter)
- 21. århundrets ferdigheter (f.eks. problemløsning, samarbeid, metakognisjon – reflektere over sin egen læring)
- **Alle disse tankene må man ha i hodet under planleggingen**

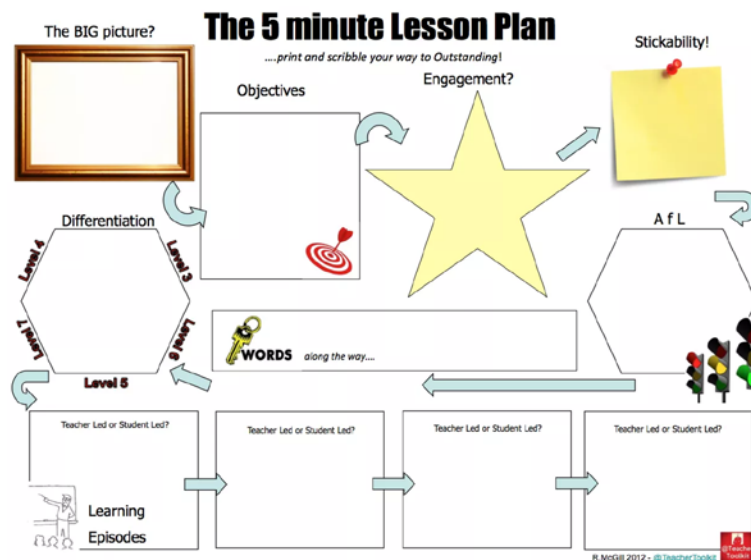
Planlegging av det faglige innholdet

Hva er operasjonalisering?

- **Ideenes læreplan:** ideer og intensjoner som ligger bak målformuleringene, filosofi, ideologi, næringsliv, arbeidsmarked osv.
- **Formell læreplan:** selve dokumentet
- **Lærereens oppfatning:** hvordan lærere tolker råd og retningslinjer, og hvordan tolkningene anvendes i planlegging, undervisning og vurdering?
- **Operasjonalisert læreplan:** den faktiske undervisningen som blir gjennomført
- **Den erfarte læreplan:** Elevens erfaringer og opplevelser i undervisningen, foreldrenes erfaringer, samfunnets oppfatninger

Slide fra videopresentasjon
Operasjonalisering av kompetansemål, laget av Henning Fjørtoft, NTNU

- Operasjonalisering av kompetansemål til læringsmål – se denne videoen:
<http://multimedie.adm.ntnu.no/Mediasite/Play/06ac2ae5f93644928727ea85a7d0ba3f1d>
- Strategier for planlegging
 - Baklengs planlegging (backward design) – se denne videoen:
<https://multimedie.adm.ntnu.no/Mediasite/Play/356654a906d14521952dd37f376d985b1d>
 - 5-minute lessonplan

Kort eksempel planlegging rusmidler

Bilde hentet fra ung.no

Naturfag:

Kropp og helse ungdomstrinn

forklare hvordan egen livsstil kan påvirke helsen, herunder slanking og spiseforstyrrelser, sammenligne informasjon fra ulike kilder, og diskutere hvordan helseskader kan forebygges

Kropp og helse mellomtrinn

samle informasjon og tallmateriale og diskutere helseskader som kan oppstå ved bruk av ulike rusmidler

Samfunnsfag:

Samfunnskunnskap ungdomstrinn

beskrive utvikling og konsekvenser av tobakks- og rusmiddelbruk i Noreg og diskutere haldningar til rusmiddel

Utforskaren ungdomstrinn

bruke statistiske kjelder til å berekne og beskrive tendensar og variasjonar i samfunnsfaglege drøftingar og vurdere om statistikken gjev påliteleg informasjon

Samfunnskunnskap mellomtrinn

drøfte spørsmål omkring og konsekvenser av bruk og misbruk av tobakk og ulike rusmidler gi eksempler på og diskutere hvordan kommersiell påvirkning fra ulike medier kan virke inn på forbruksvaner og personlig økonomi

Rusmidler

Et undervisningstips fra
MUNIN.BUZZ

Det store bildet
RUSBRUK SKAPER STORE
UTFORDRINGER FOR BÅDE DEN
ENKELTE OG FOR SAMFUNNET. DET ER
VIKTIG Å HA KUNNSKAP OM
KONSEKVENSER AV RUSBRUK.

Hva skal sitte igjen hos
elevene?

- AT RUSMISBRUK KAN HA STORE KONSEKVENSER FOR DEN ENKELTES HELSE
- AT RUSMISBRUK KAN HA STORE KONSEKVENSER FOR SAMFUNNET

Læringsmål

- ELEVENE SKAL VITE HVA SOM ER LOVLIGE/ULOVLIGE RUSMIDLER
- ELEVENE SKAL KJENNE TIL HELSESKADER SOM FØLGER AV RUS(MIS)BRUK
- ELEVENE SKAL KJENNE TIL LOVER OG REGLER SOM GJELDER KJØP, SALG OG BRUK AV RUSMIDLER
- ELEVENE SKAL REFLEKTERE OVER ETISKE SPØRSMÅL KNYTTET TIL RUS(MIS)BRUK

Engasjement og relevans
BRUK AV NYHETSARTIKLER OG
ANNEN INFORMASJON FRA
NETT SOM BELYSER TEMA
RUSMIDLER

Søke etter informasjon

- I forhold til dybdelæring forutsettes det at elevene må forholde seg til flere kilder til informasjon
- Hvor mye skal tilrettelegges av digitalt innhold fra læreren sin side? Det avhenger av klassenivå. Eksempler fra kompetansemål i samfunnsfag, utforskaren (fra øverst til nederst etter 4., 7. 10. trinn og vgo1/2)

- finne og presentere informasjon om samfunnsfaglege tema frå tilrettelegde kjelder, også digitale, og vurdere om informasjonen er nyttig og påliteleg

- gjennomføre og presentere undersøkingar som krev teljing og rekning, ved å bruke informasjon frå tabellar og diagram
- finne og trekkje ut samfunnsfagleg informasjon ved søk i digitale kjelder, vurdere funna og følgje reglar for nettvett og nettetikk

- reflektere over samfunnsfaglege spørsmål ved hjelp av informasjon frå ulike digitale og papirbaserte kjelder og diskutere formål og relevans til kjeldene

- bruke varierte digitale søkje strategiar for å finne og samanlikne informasjon som beskriv problemstillingar frå ulike synsvinklar, og vurdere formålet og relevansen til kjeldene
- bruke samanfallande og motstridande informasjon frå statistikk til å drøfte ei samfunnsfagleg problemstilling

Søke informasjon

- Gode søkeferdigheter er nødvendig
 - Gode søkeord
 - Fagspesifikke sider
 - Ulike søkemotorer
 - Sosiale medier
- Viktig å utøve kildekritikk og vurdere den digitale ressursen opp mot ulike faktorer (grensesnitt, support, nødvendig forhåndskunnskap, utstyr osv)

Eksempel i OneNote

Forbrukersamfunnet

Forbrukers...

Læringsmål

Elevene skal:

- Vite at de er globale innbyggere med globalt ansvar
- Kunne forklare hva som menes med forbruk og forbrukersamfunn
- Kunne forklare hva som menes med etisk produksjon
- Vite hva som menes med fairtrade
- Vite at all produksjon har skjulte kostnader i form av forbruk av ressurser
- Kunne reflektere over eget forbruk
- Kunne reflektere over forbrukerens etiske ansvar

Første aktivitet: Kartlegging - Lærer bruker [denne lenka](#).

Lenke som du skal bruke for å spille Kahoot: <https://kahoot.it>.

Pinkode får du av lærer, deretter skriver du inn navnet ditt (eventuelt et kallenavn eller **nick**).

Andre aktivitet: Video

[How Your T-Shirt Can Make a Difference - WWF](#)

Lenke til nettside om vannavtrykk:

<http://waterfootprint.org/en/resources/interactive-tools/product-gallery/>

- Hvor overrasket ble dere av den skjulte kostnaden som ligger bak hver t-skjorte?
- Vil denne informasjonen gjøre at dere kjøper færre klesplagg i framtiden? Hvorfor/hvorfor ikke?
- Vil dere tenke over hvor ofte dere vasker klær etter å ha sett denne korte videoen? Hvorfor/hvorfor ikke?
- Det blir tatt i bruk mange giftige kjemikalier i produksjonen, og disse blir ofte sluppet rett ut i naturen hvor de forurenser miljøet og skader innbyggerne. Hvilket ansvar har vi som forbrukere for slike forhold?
- Hva kan være løsninger på utfordringer med denne type ressursforbruk – hvordan skal vi minske slikt forbruk?